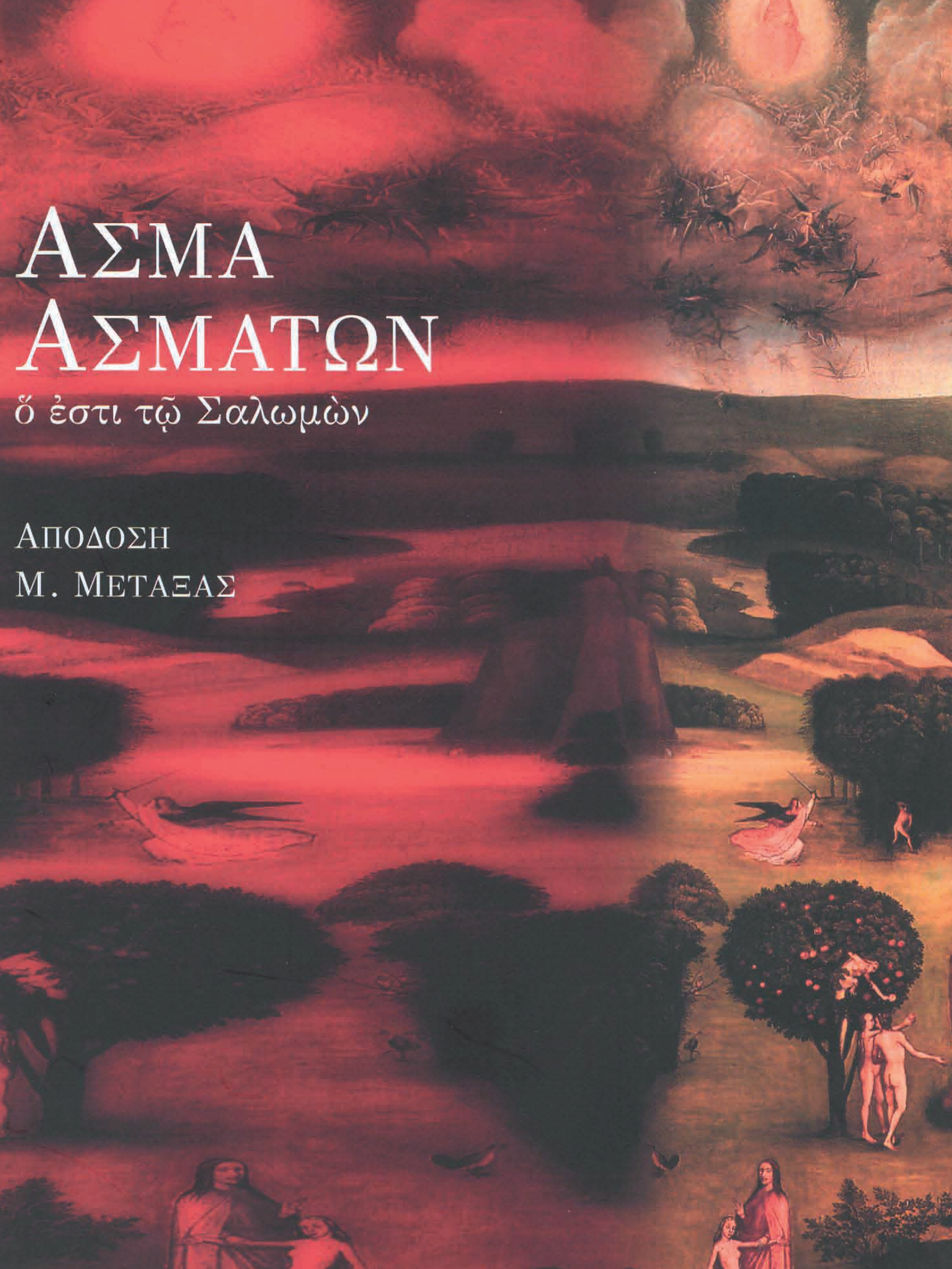

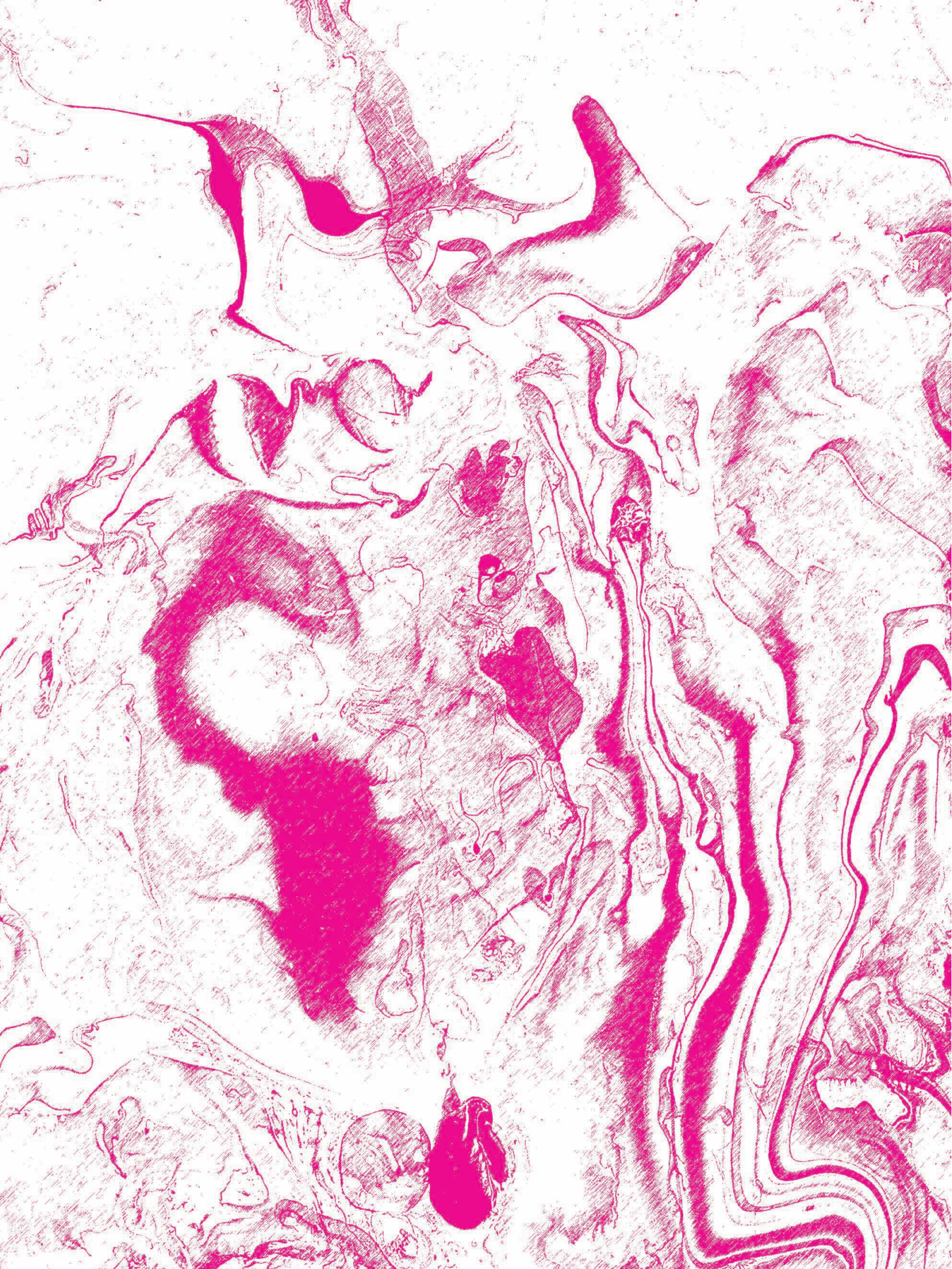
ΑΣΜΑ ΑΣΜΑΤΩΝ

ὁ ἐστὶ τῷ Σαλωμών

ΑΠΟΔΟΣΗ
Μ. ΜΕΤΑΞΑΣ

ΑΣΜΑ ΑΣΜΑΤΩΝ

ὁ ἐστὶ τῷ Σαλωμών

ΙΔΙΑΙΤΕΡΕΣ ευχαριστίες οφείλω στην Κατερίνα Μετζάλη για τις συνεχείς και άοκνες προσπάθειές της, διότι χωρίς την δική της συμβολή η παρουσίαση και η εμφάνιση του εγχειρήματός μου θα ήταν ελλιπής.

Ἄσμα ἀσμάτων ὃ ἐστὶ τῷ Σαλωμών/

Απόδοση: Μιχαήλ Μεταξάς

Αθήνα: 2011

24 σ. 21 x 28 εκ.

1. Θεολογία Ι. Μεταξάς, Μιχαήλ

ΑΣΜΑ ΑΣΜΑΤΩΝ

ὅ ἐστι τῷ Σαλωμών

ΑΠΟΔΟΣΗ
Μ. ΜΕΤΑΞΑΣ

ΑΘΗΝΑ
2011

Στην Ήρινα

*...γιατί η ποίηση τα στάχνα γέμιζε
στα μύχια κι απόκρυφα μονοπάτια, γιατί
στους ίσκιους τους ασήκωτους, που οι ελιές
παράτησαν, φίδι ημερόβιο λες, η ποίηση τη
ΧΑΡΙΤΑ γεννούσε στη ΣΙΓΗ.*

Τίς αὕτη ἢ ἀναβαίνουσα λευκανθισμένη... ἀπὸ τῆς ἐρήμου...

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Από την επιγραφή του, όπως πολύ ορθά μεταφράζεται από τους Ο΄, «*Ἄσμα ἀσμάτων ὃ ἔστι τῷ Σαλωμών*» ονομάζεται τούτο «Ἄσμα Ασμάτων», ή και απλά «Ἄσμα», στη δε Βουλγκάτα «Canticum Canticorum», μονολεκτικά «Canticum» και δηλώνει το κάλλιστο (πιθανά μεταξύ των Σολομώντιων), το πλέον έξοχο, το απαράμιλλο άσμα.

Πολλές παρόμοιες εκφράσεις συναντώνται στη Βίβλο, όπως τα «δούλος των δούλων» (Γεν. θ΄ 25), «άγιον αγίων» (Εξ. λ΄ 36) «βασιλεύς βασιλέων και κύριος των κυρίων» (Αποκ. ιθ΄ 16).

Η ονομασία «Ἄσμα», αλλά και το περιεχόμενο αυτού, καταδεικνύουν το λυρικό φιλολογικό χαρακτήρα του βιβλίου. Πρόκειται δηλαδή κατά την επικρατέστερη εκδοχή, για μια σειρά λυρικών ασμάτων, που αποτελούν ενότητα σαν κάποιο είδος παλιού Ελληνικού Ειδυλλίου.

Ο αναγνώστης γίνεται κοινωνός, της, με ζωηρά και καλαίσθητα χρώματα, πάντοτε μέσα στα όρια της αγνότητας, εκφραζόμενης διαλογικά και με ορισμένα εμπόδια και δυσκολίες, θερμής αγάπης δύο ανθρώπων –ενός άνδρα και μιας γυναίκας– η οποία καταλήγει σε τέλεια ένωση.

Το ποίημα μπορεί να διαιρεθεί σε δύο μέρη. Στο *πρώτο μέρος* (α΄ 2 - ε΄ 1), που περιγράφεται η βαθμιαία γένεση της αγάπης και στο *δεύτερο μέρος* (ε΄ 2 - η΄ 14), όπου εξελίσσεται η ωρίμανση και η ολοκλήρωση αυτής.

Παρά το σαφώς βαθύτερο νόημά του το Ἄσμα Ασμάτων πράγματι είναι το κάλλιστο άσμα, όχι μόνο μεταξύ των βιβλικών ποιημάτων, αλλά και μεταξύ των συγγενών προϊόντων της παγκόσμιας λογοτεχνίας, διότι συνδυάζει πλούτο και χάρη εικόνων, ζωηρότητα και αρμονία χρωμάτων, βάθος αισθήματος και ευγένεια έκφρασης.

Το Ειδύλλιο διαδραματίζεται άλλοτε στην Ιερουσαλήμ κι άλλοτε στην ύπαιθρο. Ο μνηστήρας εμφανίζεται ως ο βασιλιάς Σολομώντας και η αγαπημένη του ως Σουλαμίτιδα, βοσκός από το Σουλάμ, της φυλής Ισάχαρ. Εκτός απ' το ζευγάρι, εμφανίζονται και άλλα δευτερεύοντα πρόσωπα, όπως Ιεροσολυμίτισσες παρθένες, οι φύλακες της πόλης και οι αδελφοί της νύφης.

Ο ιδιόρρυθμος χαρακτήρας του έργου, προκάλεσε πάρα πολλές δυσχέρειες στους ερμηνευτές αναφορικά με την οικονομία του και ως εκ τούτου διατυπώθηκαν οι εξής τρεις κύριες υποθέσεις:

- α) Σύμφωνα με κάποιους ερμηνευτές, που έλαβαν υπόψη τους τη σχετική χαλαρότητα των επί μέρους ασμάτων, πρόκειται εδώ απλά για μια ανθολογία ερωτικών ή γαμήλιων τραγουδιών, χωρίς συνοχή μεταξύ τους. Αλλά εναντίον της εκδοχής αυτής και υπέρ της φιλολογικής ενότητας του ποιήματος συνηγορούν η ταυτότητα των προσώπων και ορισμένων περιστατικών, καθώς το ύφος και η μορφή στο σύνολό της και η ομοιότητα των εικόνων, ακόμη και η πρόοδος στην πορεία των διανοημάτων, που προϋποθέτει ενιαίο ασφαλώς σχέδιο. Μάλιστα,

επιβεβαιώνει το σφαλερό της προκειμένης υπόθεσης και το γεγονός ότι για τον καθορισμό του αριθμού των περιεχομένων ασμάτων, άλλοι κριτικοί ανεβάζουν αυτά σε 37, άλλοι σε 29, άλλοι σε 16, άλλοι σε 6 κλπ.

- β) Σε πλήρη αντίθεση με την πρώτη, έρχεται η δεύτερη εκδοχή, η οποία εκλαμβάνει το έργο ως δράμα ή ως μελόδραμα. Οι υποστηρικτές της, βασίστηκαν στη σχετική ενότητα του ποιήματος και στην παρατηρούμενη σε αυτό δραματική κίνηση. Ορισμένοι από αυτούς θεωρούν ότι πρόκειται για την εξιστόρηση του γάμου του βασιλικού ζεύγους, δηλαδή του Σολομώντα και της Σουλαμίτιδας ή του Σολομώντα και της θυγατέρας του Φαραώ, ενώ άλλοι, ότι πρόκειται για ποιμενικό ζεύγος, μεταξύ του οποίου παρεμβαίνει ο Σολομώντας προσπαθώντας να κατακτήσει τη γυναίκα κάτι που τελικά το πετυχαίνει. Καμιά, όμως, απ' αυτές τις υποθέσεις δεν ικανοποιεί τελείως τον αναγνώστη, γιατί καμιά δεν ανταποκρίνεται προς το λυρικό χαρακτήρα του έργου. Και ναι μεν, υπάρχει δραματικό στοιχείο στο ποίημα (διάλογος, σχετική δραματική κίνηση), ωστόσο μερική έστω δήλωση προς την κατανομή των προσώπων απουσιάζει, αλλά και η πραγματική δραματική ενέργεια και δεν είναι εύκολος ο αποχωρισμός σκηνών χωρίς μεταβολές στο κείμενο. Άλλωστε, πουθενά στην Π.Δ. δεν συναντάμε δραματική ποίηση.
- γ) Η τρίτη υπόθεση, συμβιβάζει κατά κάποιον τρόπο τις δύο προηγούμενες και στηρίζεται στα ανατολικά γαμήλια έθιμα. Βρίσκει δε τον εμπνευστή της στον J. G. Wetzstein, ο οποίος είχε διατελέσει επί μακρόν πρόξενος στη Δαμασκό και εξερεύνησε τα έθιμα αυτά στη Συριακή λαογραφία. Η γαμήλια εβδομάδα αποκαλείται στη χώρα αυτή «βασιλική». Κατά τη διάρκειά της ο γαμπρός και η νύφη χαρακτηρίζονται «βασιλιάς» και «βασίλισσα» και κάθονται σε θρόνους απολαμβάνοντας βασιλικές τιμές από τους προσκεκλημένους. Θεωρείται λοιπόν, από τους θιασώτες αυτής της υπόθεσης, ότι το Άσμα Ασμάτων αποτελεί το κείμενο παλαιάς Ισραηλιτικής γαμήλιας εορτής. Σε αυτήν όμως την περίπτωση το βιβλίο θα έπρεπε να τεθεί εκτός του Κανόνα της Π.Δ., γεγονός που κατέστησε τους μελετητές ιδιαίτερα επιφυλακτικούς προκειμένου να δεχτούν την ορθότητα και τούτη της άποψης.

Κατά την πιθανότερη εκδοχή, πρόκειται για μια σειρά λυρικών ασμάτων, έξι τον αριθμό, που αποτελούν ενότητα κατά τρόπο που υπενθυμίζει κάπως τα παλιά Ελληνικά Ειδύλλια, μη απέχοντα όμως των παλαιών Ισραηλιτικών γαμήλιων εθίμων.

Από τις κατά καιρούς δοθείσες ερμηνείες στο Άσμα Ασμάτων, η αρχαιότερη, και η οποία μάλιστα δεν έρχεται σε αντίθεση με τη θέση του στον Κανόνα και επίσης συμβαδίζει με τη σταθερή Ιουδαϊκή και Χριστιανική Παράδοση ανταποκρινόμενη τα πλείστα προς το χαρακτήρα του, είναι η *αλληγορική*. Με την αλληγορική ερμηνεία του, το ποίημα δεν εξιστορεί μια πραγματική σαρκική αγάπη, μια αγάπη που, είτε αργότερα

εξελήφθη σαν να εξεικονίζει κάποια υψηλότερη ιδέα (ιστορική και γραμματολογική ερμηνεία), είτε απ' την αρχή υπήρξε τύπος υψηλότερης πραγματικότητας (τυπολογική ερμηνεία), αλλά μια αγάπη υπερκόσμου, που παρίσταται με απόλυτα αισθητές εικόνες. Είναι δηλαδή το Άσμα θρησκευτική αλληγορία, όπου ο ιερός ποιητής είχε ήδη κατά τη στιγμή της συγγραφής το σκοπό να παραστήσει την πνευματική σχέση του Ιαβέ (Θεού) προς τον περιούσιο λαό του Ισραήλ, αν όχι του Σολομώντα προς τη σοφία, έμμεσα δε και προφητικά, τη σχέση του Χριστού προς την Εκκλησία.

Το έργο αποδίδεται στον Σολομώντα*, με βάση την επιγραφή του, της οποίας η σημασία διασαφηνίζεται από τους Ο' και επειδή μέσα σ' αυτήν, αν μη τι άλλο, αντικατοπτρίζεται η πανάρχαια Ιουδαϊκή Παράδοση. Η μεταγενέστερη Ιουδαϊκή και Χριστιανική Παράδοση δέχεται αναντίρρητα ως συγγραφέα το Σολομώντα, γνώμη που ενστερνίζονται μαζί με τους παλαιούς και μεσοχρόνιους ερευνητές και πολλοί νεότεροι Ορθόδοξοι, Ρωμαιοκαθολικοί και μια μερίδα των Διαμαρτυρόμενων.

Τέλος κατά το ταλμουδικό χωρίο Baba bathra, η συγγραφή του Άσματος αποδίδεται στον Εζεκία και τους φίλους του ενώ από τους Ρωμαιοκαθολικούς μελετητές εναντιώνονται προς την Παράδοση οι Cornely, Hontheim, Hopfl, Hundal κ.ά.

Παναγιώτης Τουμάσης

---

* Schelomon (*Ειρηναίος*). Ο σημαντικότερος βασιλιάς του Ισραήλ, γιος και διάδοχος του Δαβίδ (± 970 - 933 π.Χ.). Φημισμένος για τη σοφία του και το ποικίλο έργο του (στρατιωτικό, πολιτικό, πολιτιστικό, θρησκευτικό). Μέγας ποιητής και συγγραφέας διαφόρων βιβλίων, όπως τα τέσσερα που του αποδίδονται στην Παλαιά Διαθήκη – *Οι Παροιμίες, Το Άσμα, Η Σοφία, Ο Εκκλησιαστής* – αλλά και τα λεγόμενα απόκρυφα, όπως *Το Ψαλτήριο του Σολομώντα*, οι ομώνυμες Ωδές και άλλα.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ		ΙΧ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι	<i>Άσμα Ασμάτων, που είναι του Σολομώντα</i>	α΄
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ	<i>Εγώ άνθος του πεδίου είμαι, κρίνο των</i>	γ΄
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ	<i>Στην κοίτη μου τις νύχτες ζήτησα αυτόν</i>	ε΄
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙV	<i>Ιδού είσαι καλή, η κοντινή μου, ιδού είσαι</i>	ζ΄
ΚΕΦΑΛΑΙΟ V	<i>Εισήλθα στον κήπο μου, αδελφή μου</i>	θ΄
ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI	<i>Πού πήγε ο αγαπημένος αδελφός σου</i>	ια΄
ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII	<i>Επέστρεφε, επέστρεφε, Σουλαμίτιδα</i>	ιγ΄
ΚΕΦΑΛΑΙΟ VIII	<i>Ποιος δίδει εσένα, αγαπημένε αδελφέ</i>	ιε΄

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

1. Ἄσμα ἀσμάτων ὃ ἐστὶ τῷ Σαλωμών.
2. Φιλησάτω με ἀπὸ φιλημάτων στόματος αὐτοῦ, ὅτι ἀγαθοὶ μαστοὶ σου ὑπὲρ οἴνον,
3. καὶ ὁσμὴ μύρων σου ὑπὲρ πάντα τὰ ἀρώματα μύρον ἐκκενωθὲν ὄνομά σου. διὰ τοῦτο νεάνιδες ἠγάπησάν σε,
4. εἴλκυσάν σε, ὀπίσω σου εἰς ὁσμὴν μύρων σου δραμοῦμεν. εἰσήνεγκέν με ὁ βασιλεὺς εἰς τὸ ταμιεῖον αὐτοῦ. ἀγαλλιασώμεθα καὶ εὐφρανθῶμεν ἐν σοὶ ἀγαπήσομεν μαστούς σου ὑπὲρ οἴνον εὐθύτης ἠγάπησέν σε.

ΑΣΜΑ Α'

5. μέλαινά εἰμι ἐγὼ καὶ καλή, θυγατέρες Ἱερουσαλήμ, ὡς σκηνώματα Κηδάρ, ὡς δέρρεις Σαλωμών.
6. μὴ βλέψητέ με, ὅτι ἐγὼ εἰμι μεμελανωμένη, ὅτι παρέβλεψέν με ὁ ἥλιος· υἱοὶ μητρὸς μου ἐμαχέσαντο ἐν ἐμοί, ἔθεντό με φυλάκισσαν ἐν ἀμπελῶσιν ἀμπελῶνα ἐμόν οὐκ ἐφύλαξα.
7. ἀπάγγειλόν μοι, ὃν ἠγάπησεν ἡ ψυχὴ μου, ποῦ ποιμαίνεις, ποῦ κοιτάζεις ἐν μεσημβρία, μήποτε γένωμαι ὡς περιβαλλομένη ἐπ' ἀγέλαις ἐταίρων σου.
8. εἴαν μὴ γνῶς σεαυτήν, ἡ καλή ἐν γυναιξίν, ἔξελθε σὺ ἐν πτέρναις τῶν ποιμνίων καὶ ποιμαίνε τὰς ἐρίφους σου ἐπὶ σκηνώμασιν τῶν ποιμένων.
9. τῇ ἵππῳ μου ἐν ἄρμασιν Φαραὼ ὁμοίωσά σε, ἡ πλησίον μου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

1. Ἄσμα Ἀσμάτων, που εἶναι του Σολομώντα.

Η ΝΥΦΗ

2. Ἄς με φιλήσει ἀπ' τα φιλήματα του στόματος του, διότι οι ὁμορφοὶ μαστοὶ σου υπεράνω του οἴνου εἶναι,
3. καὶ ἡ οσμὴ των μύρων σου υπεράνω ὅλων των αρωμάτων· μύρο που εκκενώθη τ' ὄνομά σου. Για τούτο οι νεαρές σε αγάπησαν,
4. σε ελκύουν, πίσω σου στην οσμὴ των μύρων σου τρέχουμε. Με εισηγάγε ο βασιλέας στον κοιτώνα αυτού. Θα αγαλλιάσουμε καὶ θα ευφρανθούμε για σένα· θα αγαπήσουμε τους μαστούς σου υπεράνω του οἴνου· ἡ ευθύτητα σε αγάπησε.

ΑΣΜΑ ΠΡΩΤΟ

5. Μελαψὴ εἶμαι ἐγὼ καὶ καλή¹, θυγατέρες της Ἱερουσαλήμ, ὅπως τα σκηνώματα του Κηδάρ², ὅπως τα δερμάτινα παραπετάσματα του Σολομώντα.
6. Μὴ με βλέπετε, ὅτι ἐγὼ εἶμαι μαυρισμένη, φταίει ὅτι με παραεἶδε ὁ ἥλιος· οἱ υἱοὶ της μητέρας μου χολώθηκαν μ' ἐμένα, καὶ μ' ἔθεσαν φύλακα των ἀμπελώνων· τον ἀμπελῶνα το δικό μου δεν φύλαξα.
7. Ἀπάγγειλέ μου, εσύ που αγάπησε ἡ ψυχὴ μου, πού ποιμαίνεις, πού κοιτάζεις το μεσημέρι³, για να μην περιβάλλομαι⁴ ἀδίκως ἀπ' τις ἀγέλες των συντρόφων σου.

Ο ΧΟΡΟΣ

8. Εἴαν δεν γνωρίζεις τον εαυτό σου, εσύ ἡ καλύτερη⁵ μεταξύ των γυναικῶν, βγες συ στ' ἀχνάρια των ποιμνίων καὶ ποιμαίνε τα ἐρίφια σου στις σκηνές των ποιμένων.

Ο ΑΝΤΡΑΣ

9. Με τη φοράδα μου στ' ἄρματα του Φαραὼ σε παρομοίωσα, συ ἡ κοντινή⁶ μου.

10. τί ὠραιώθησαν σιαγόνες σου ὡς τρυγόνος, τράχηλός σου ὡς ὀρμίσκοι;
11. ὁμοιώματα χρυσίου ποιήσομέν σοι μετὰ στιγμάτων του ἀργυρίου.
12. ἕως οὗ ὁ βασιλεὺς ἐν ἀνακλίσει αὐτοῦ, νάρδος μου ἔδωκεν ὀσμὴν αὐτοῦ.
13. ἀπόδεσμος τῆς στακτῆς ἀδελφιδός μου ἐμοί, ἀνά μέσον τῶν μαστῶν μου αὐλισθήσεται.
14. βότρυς τῆς κύπρου ἀδελφιδός μου ἐμοί, ἐν ἀμπελῶσιν Ἐγγαδδί.
15. ἰδοὺ εἶ καλή, ἢ πλησίον μου, ἰδοὺ εἶ καλή, ὀφθαλμοί σου περιστέραί.
16. ἰδοὺ εἶ καλός, ὁ ἀδελφιδός μου, καί γε ὠραῖος· πρὸς κλίνην ἡμῶν σύσκιος,
17. δοκοὶ οἴκων ἡμῶν κέδροι, φατνώματα ἡμῶν κυπάρισσοι.

10. Πόσο ομόρφυναν οι σιαγόνες σου σαν του τρυγονιού, κι ο τράχηλός σου σαν ορμίσκοι⁷;
11. Ομοιώματα χρυσά θα σου φτιάξουμε με στίγματα αργύρου.

Η ΝΥΦΗ

12. Ἐως ὅτου ο βασιλέας είναι στο ανάκλι-
ντρό του, η νάρδος μου ἔδωσε την οσμή
της.
13. Μυροδοχείο της στακτῆς⁸ ο αγαπημένος
αδελφός μου για μένα είναι, καθώς ανά-
μεσα των μαστῶν μου αναπαύεται.
14. Σταφύλι της κύπρου⁹ ο αγαπημένος α-
δελφός μου για μένα είναι, από τους
αμπελώνες του Εγγαδδί¹⁰.

Ο ΑΝΤΡΑΣ

15. Ἰδού εἶσαι καλή, η κοντινή μου, ἰδού
εἶσαι καλή, οι οφθαλμοί σου σαν περι-
στέρια.

Η ΝΥΦΗ

16. Ἰδου είναι καλός, ο αγαπημένος αδελ-
φός μου και ωραίος· η κλίνη μας είναι
σύσκια,
17. δοκάρια των σπιτιῶν μας οι κέδροι είναι,
και φατνώματά¹¹ μας τα κυπαρίσσια.

1. Χαριτωμένη, ωραία, όμορφη. 2. Περιοχή της Αραβίας. 3. Δηλαδή τι κοιτάζεις (ποια θεά έχεις, ποιο είναι το τοπίο που αντικρίζεις) καθώς ξαποσταίνεις το μεσημέρι. 4. Να μην περιτριγυρίζω άσκοπα στις αγέλες των συντρόφων σου. 5. Βλ. σημ. 1. 6. Δηλαδή τη σύντροφό του, την εκλεκτή του. 7. Ο στίχος αυτός από πολλούς μεταφραστές αποδίδεται ως εξής: «... Πόσο ομόρφυναν τα μάγουλά σου με τα κοσμήματα, και ο λαμῖός σου με τα περιδέραια». 8. Στακτή, πολύτιμο αρωματικό απόσταγμα σμύρνας και κανέλας ή βάλσαμο. 9. Κύπρος, το δέντρο Λαουσονία ή άοπλος. 10. Ἡ και Εν-γαδδί. Περιοχή στην Δ. όχθη της Νεκρῆς Θάλασσας, σήμερα Αιν-Δζιντί. 11. Λέγονται και κουφώματα ή σανιδώματα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β

1. Ἐγὼ ἄνθος τοῦ πεδίου, κρίνον τῶν κοιλάδων.
2. ὡς κρίνον ἐν μέσῳ ἀκανθῶν, οὕτως ἡ πλησίον μου ἀνὰ μέσον τῶν θυγατέρων.
3. ὡς μῆλον ἐν τοῖς ξύλοις τοῦ δρυμοῦ, οὕτως ἀδελφιδός μου ἀνὰ μέσον τῶν υἱῶν ἐν τῇ σκιά αὐτοῦ ἐπεθύμησα καὶ ἐκάθισα, καὶ καρπὸς αὐτοῦ γλυκὺς ἐν λάρυγγί μου.
4. εἰσαγάγετέ με εἰς οἶκον τοῦ οἴνου, τάξατε ἐπ' ἐμὲ ἀγάπην.
5. στηρίσατέ με ἐν ἀμόραις, στοιβάσατέ με ἐν μήλοις, ὅτι τετρωμένη ἀγάπης ἐγώ.
6. εὐώνυμος αὐτοῦ ὑπὸ τὴν κεφαλὴν μου, καὶ ἡ δεξιὰ αὐτοῦ περιλήψεται με.
7. ὠρκισα ὑμᾶς, θυγατέρες Ἱερουσαλήμ, ἐν ταῖς δυνάμεσιν καὶ ἐν ταῖς ἰσχύσεσιν τοῦ ἀγροῦ, ἐὰν ἐγείρητε καὶ ἐξεγείρητε τὴν ἀγάπην, ἕως οὗ θελήσῃ.

ΑΣΜΑ Β

8. Φωνὴ ἀδελφιδοῦ μου ἰδοὺ οὗτος ἤκει πηδῶν ἐπὶ τὰ ὄρη, διαλλόμενος ἐπὶ τοὺς βουνούς.
9. ὅμοιός ἐστιν ἀδελφιδός μου τῇ δορκάδι ἢ νεβρῶ ἐλάφων ἐπὶ τὰ ὄρη Βαιθήλ. ἰδοὺ οὗτος ὀπίσω τοῦ τοίχου ἡμῶν παρακύπτων διὰ τῶν θυρίδων, ἐκκύπτων διὰ τῶν δικτύων.
10. ἀποκρίνεται ἀδελφιδός μου, καὶ λέγει μοι ἀνάστα, ἐλθέ ἡ πλησίον μου, καλὴ μου, περιστέρα μου,
11. ὅτι ἰδοὺ ὁ χειμῶν παρήλθεν, ὁ ὑετὸς ἀπήλθεν, ἐπορεύθη ἑαυτῶν,
12. τὰ ἄνθη ὤφθη ἐν τῇ γῆ, καιρὸς τῆς το-

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Π

Ο ΑΝΤΡΑΣ

1. Εγὼ ἄνθος τοῦ πεδίου¹ εἶμαι, κρίνο των κοιλάδων.
2. Σαν κρίνο στο μέσο αγκαθίων, ἔτσι η κοντινὴ μου ἀνάμεσα στις θυγατέρες.

Η ΝΥΦΗ

3. Σαν μηλιά στο μέσον των δέντρων² του δρυμοῦ, ἔτσι ο αγαπημένος ἀδελφός μου στο μέσο των υἱῶν εἶναι· στη σκιά αὐτοῦ πεθύμησα καὶ κάθισα, καὶ ο καρπὸς αὐτοῦ γλυκὺς μέσα στο λαρύγγι μου.
4. Εἰσαγάγετέ με στο σπίτι³ του οἴνου, καὶ τάξτε σε μένα ἀγάπη⁴.
5. Στηρίξτε με με γλυκίσματα, γεμίστε με με μήλα, διότι ἔχω τρωθεῖ ἀπ' τὴν ἀγάπη ἐγώ.
6. Η ἀριστερὴ του χεῖρα κάτω ἀπ' το κεφάλι μου εἶναι, καὶ ἡ δεξιὰ του με περιβάλλει.
7. Ὁρκισα εσάς, θυγατέρες τῆς Ἱερουσαλήμ, στις δυνάμεις καὶ στις ἰσχεῖς του ἀγροῦ⁵, μὴν ξυπνάτε καὶ ξεσηκώνετε τὴν ἀγάπη, ἕως ὅτου θελήσει αὐτή.

ΑΣΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟ

8. Η φωνὴ του αγαπημένου ἀδελφοῦ μου· ἰδοὺ αὐτὸς ἐρχεται πηδῶντας πάνω στα ὄρη, δρασκελώντας πάνω ἀπ' τα βουνά.
9. Ὅμοιος εἶναι ο αγαπημένος ἀδελφός μου με το ζαρκάδι ἢ με νεβρό⁶ ελαφίων πάνω στα βουνά Βαιθήλ⁷. Ἰδοὺ αὐτὸς πίσω ἀπ' τον τοῖχο μας σκύβει ἀπ' τα παράθυρα, σκύβει ἀπ' τα κιγκλιδώματα να δει.
10. Αποκρίνεται ο αγαπημένος ἀδελφός μου, καὶ λέει σε μένα⁸ σήκω, ἔλα η κοντινὴ μου, η καλὴ μου, η περιστέρα μου,
11. διότι ἰδοὺ ὁ χειμῶνας παρήλθε, ἡ βροχὴ σταμάτησε, καὶ πέρασε,
12. τα ἄνθη φάνηκαν πάνω στη γη, ο καιρὸς

μῆς ἔφθακε, φωνὴ τῆς τρυγόνος ἠκούσθη
ἐν τῇ γῆ ἡμῶν,

13. ἡ συκῆ ἐξήνεγκεν ὀλύνθους αὐτῆς, αἱ
ἄμ-πελοι κυπρίζουσιν, ἔδωκαν ὀσμὴν.
ἀνάστα, ἐλθέ, ἡ πλησίον μου, καλὴ μου,
περιστέρα μου,
14. καὶ ἐλθέ, σύ περιστέρα μου ἐν σκέπη τῆς
πέτρας ἐχόμενα τοῦ προτειχίσματος·
δεῖξόν μοι τὴν ὄψιν σου, καὶ ἀκούτισόν
με τὴν φωνὴν σου, ὅτι ἡ φωνὴ σου
ἠδεῖα, καὶ ἡ ὄψις σου ὠραία.
15. πιάσατε ἡμῖν ἀλώπεκας μικροὺς
ἀφανίζοντας ἀμπελῶνας, καὶ αἱ ἄμπελοι
ἡμῶν κυπρίζουσιν.
16. Ἀδελφιδὸς μου ἐμοί, κἀγὼ αὐτῶ, ὁ
ποιμαίνων ἐν τοῖς κρίνοις,
17. ἕως οὗ διαπνεύσει ἡ ἡμέρα καὶ κινηθῶ-
σιν αἱ σκιαί. ἀπόστρεψον, ὁμοιώθητι
σύ, ἀδελφιδέ μου, τῶ δόρκωνι ἢ νεβρῶ
ἐλάφων ἐπὶ ὄρη κοιλωμάτων.

της κοπῆς⁹ ἔφθασε, ἡ φωνὴ του τρυγονιου
ακουσθηκε στη γη μας¹⁰,

13. η συκιά έβγαλε τους πρῶιμους καρπούς
της, οι άμπελοι άνηθσαν, έδωσαν οσμή·
σήκω, έλα, η κοντινή μου, η καλή μου, η
περιστέρα μου,
14. και έλα, συ περιστέρα μου στη σκεπή
της πέτρας στους απόκρημνους μυχούς·
δειξε μου την όψη σου, και ας ακούσω
την φωνή σου, γιατί η φωνή σου γλυκιά
είναι, και η όψη σου ωραία.
15. Πιάστε για μας τις μικρές αλεπούδες που
αφανίζουν τους αμπελώνες, μιας και οι
άμπελοι μας ανθίζουν τώρα.
16. Ο αγαπημένος αδελφός μου είναι για
μένα, κι εγώ γι' αυτόν, ο οποίος ποιμαίνει
μέσ' τα κρίνα,
17. έως ότου αποπνεύσει η μέρα και κινηθούν
οι σκιές. Επέστρεψε κι εξομοιώσου εσύ,
αγαπημένε αδελφέ μου, με το ζαρκάδι ή
το νεβρό των ελαφιών πάνω στα όρη και
στα κοιλώματα¹¹.

1. Οι περισσότεροι μεταφραστές χρησιμοποιούν το πρωτότυπο εβραϊκό Σαρών, «Εγώ είμαι νάρκισσος (άνθος) του Σαρών...» και όχι τη μετάφραση των Ο' «...άνθος του πεδίου». Η Σαρών είναι κάμπος ανάμεσα στην Γιάφφα και την Καισάρεια Παλαιστίνης. 2. Εδώ νοούνται τα άκαρπα δέντρα του δρυμού, του δάσους. 3. Πιθανόν να εννοεί στο κελάρι. 4. Κατά το εβραϊκό κείμενο, ο στίχος αυτός πρέπει να αποδοθεί ως: «...και ρίψατε επάνω μου σαν σημαία την αγάπη». 5. Όλοι οι μεταφραστές χρησιμοποιούν το πρότυπο εβραϊκό, όπου ο στίχος λέει: «Όρκισα εσάς, θυγατέρες της Ιερουσαλήμ στα ζαρκάδια και στα ελάφια του αγρού...». 6. Νεβρός, το νεογνό ή νεαρό ελαφάκι. 7. Όρος, που σημαίνει Οίκος Θεού. 8. Μέχρι και τον στίχο 14 η νύφη μας πληροφορεί τι της είπε ο αγαπημένος της. 9. Του κλαδέματος. 10. Εδώ εννοεί την πατριδα τους, τη χώρα τους. 11. Το εβραϊκό κείμενο ομιλεί για τα όρη Βεθέρ. Οι Ο' απέδωσαν το στίχο όπως τον παραθέτω. Κάποιοι μεταφράζουν την λέξη ως «Κυματιστά Βουνά», υπονοώντας έτσι το κορμί της νύφης ενώ κάποιοι άλλοι ως «Βουνά της Υπόχευσης» ή ως «Βουνά του Ορίζοντα».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ

1. Ἐπὶ κοίτην μου ἐν νυξὶν ἐζήτησα ὃν ἠγάπησεν ἡ ψυχὴ μου ἐζήτησα αὐτὸν καὶ οὐχ εὔρον αὐτὸν ἐκάλεσα αὐτόν, καὶ οὐχ ὑπήκουσέν μου.
2. ἀναστήσομαι δὴ καὶ κυκλώσω ἐν τῇ πόλει, ἐν ταῖς ἀγοραῖς καὶ ἐν ταῖς πλατείαις, καὶ ζητήσω ὃν ἠγάπησεν ἡ ψυχὴ μου ἐζήτησα αὐτόν καὶ οὐχ εὔρον αὐτόν.
3. εὔροσάν με οἱ τηροῦντες, οἱ κυκλοῦντες ἐν τῇ πόλει. μὴ ὃν ἠγάπησεν ἡ ψυχὴ μου ἴδετε;
4. ὡς μικρὸν ὅτε παρῆλθον ἀπ' αὐτῶν, ἕως οὗ εὔρον ὃν ἠγάπησεν ἡ ψυχὴ μου ἐκράτησα αὐτόν καὶ οὐκ ἀφήκα αὐτόν, ἕως οὗ εἰσήγαγον αὐτόν εἰς οἶκον μητρὸς μου καὶ εἰς ταμιεῖον τῆς συλλαβούσης με.
5. ὦρκισα ὑμᾶς, θυγατέρες Ἱερουσαλήμ, ἐν ταῖς δυνάμεσιν καὶ ἐν ταῖς ἰσχύσεσιν τοῦ ἀγροῦ, ἐὰν ἐγείρητε καὶ ἐξεγείρητε τὴν ἀγάπην, ἕως ἂν θελήσῃ.

ΑΣΜΑ Γ

6. Τίς αὕτη ἡ ἀναβαίνουσα ἀπὸ τῆς ἐρήμου ὡς στελέχη καπνοῦ τεθυμιαμένη σμύρναν καὶ λίβανον ἀπὸ πάντων κοινορτῶν μυρεψοῦ;
7. ἰδοὺ ἡ κλίνη τοῦ Σαλωμών, ἐξήκοντα δυνατοὶ κύκλω αὐτῆς ἀπὸ δυνατῶν Ἰσραήλ,
8. πάντες κατέχοντες ρομφαίαν δεδιδαγμένοι πόλεμον, ἀνὴρ ρομφαία αὐτοῦ ἐπὶ μηρὸν αὐτοῦ ἀπὸ θάμβους ἐν νυξί.
9. φορεῖον ἐποίησεν ἑαυτῷ ὁ βασιλεὺς Σαλωμών ἀπὸ ξύλων τοῦ Λιβάνου
10. στύλους αὐτοῦ ἐποίησεν ἀργύριον καὶ ἀνάκλιτον αὐτοῦ χρύσειον ἐπίβασις αὐτοῦ πορφυρᾶ, ἐντὸς αὐτοῦ λιθόστρωτον,

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ

1. Στην κοίτη μου τις νύχτες ζήτησα αὐτόν που αγάπησε η ψυχὴ μου· ζήτησα αὐτόν και δεν βρήκα αὐτόν· κάλεσα αὐτόν, και δεν μ' άκουσε.
2. Θα σηκωθῶ λοιπὸν και θα κυκλώσω¹ την πόλη, στις αγορές και στις πλατείες, και θα ζητήσω αὐτόν που αγάπησε η ψυχὴ μου. Ζήτησα αὐτόν και δεν βρήκα αὐτόν.
3. Με βρήκαν οι επιτηροῦντες², αυτοί που κυκλώνουν την πόλη. Μήπως αὐτόν που αγαπάει η ψυχὴ μου εἶδατε³;
4. Μόλις προσπέρασα αὐτούς, βρήκα αὐτόν που αγάπησε η ψυχὴ μου· κράτησα αὐτόν και δεν άφησα αὐτόν, ἕως ὅτου εἰσήγαγα αὐτόν στο σπίτι της μητέρας μου και στον κοιτώνα της που με συνέλαβε.
5. Ὀρκισα εσάς, θυγατέρες της Ιερουσαλήμ, στις δυνάμεις και στις ἰσχεῖς του αγροῦ, μην ξυπνάτε και ξεσηκώνετε την αγάπη, ἕως αν θελήσει.

ΑΣΜΑ ΤΡΙΤΟ

Ο ΧΟΡΟΣ

6. Ποια είναι αὐτή που ανεβαίνει ἀπὸ την ἐρημο σαν στήλη καπνοῦ θυμιασμένη με σμύρνα και λίβανο κι απ' ὄλες τις σκόνες του μυροποιοῦ;
7. Να η κλίνη⁴ του Σολομώντα είναι, ὅπου ἐξήντα δυνατοὶ άντρες κυκλώνουν αὐτή ἀπὸ τους δυνατώτερους του Ισραήλ,
8. ὄλοι κατέχουν ρομφαία, διδασμένοι τον πόλεμο είναι, κάθε άντρας τη ρομφαία του πάνω στο μηρό του ἔχει για τις εκπλήξεις⁵ της νύχτας.
9. Φορεῖο ἐφτιαξε για τον εαυτό του ο βασιλέας Σολομώντας ἀπὸ ξύλα του Λιβάνου·
10. τους στύλους αὐτοῦ ἐφτιαξε ἀργυρούς και το ἀνάκλιτρο αὐτοῦ χρυσοῦ· την ἐπένδυση αὐτοῦ πορφυρή, και το

ἀγάπην ἀπὸ θυγατέρων Ἱερουσαλήμ.

11. θυγατέρες Σιών, ἐξέλθατε καὶ ἴδετε ἐν τῷ βασιλεῖ Σαλωμών ἐν τῷ στεφάνῳ, ᾧ ἐστεφάνωσεν αὐτὸν ἡ μήτηρ αὐτοῦ ἐν ἡμέρᾳ νυμφεύσεως αὐτοῦ καὶ ἐν ἡμέρᾳ εὐφροσύνης καρδίας αὐτοῦ.

εσωτερικό του λιθοστρωμένο, ἀπ' τὴν ἀγάπη των θυγατέρων τῆς Ἱερουσαλήμ.

11. Θυγατέρες Σιών⁶, βγείτε καὶ δεῖτε τὸ βασιλεῖα Σολομώντα με στεφάνι, ποὺ στεφάνωσε αὐτὸν ἡ μητέρα αὐτοῦ τὴν ἡμέρα τῆς νυμφεύσεως αὐτοῦ καὶ τὴν ἡμέρα τῆς εὐφροσύνης τῆς καρδίας αὐτοῦ.

1. Θα γυρίσω, θα περιέλθω. 2. Αὐτοὶ ποὺ τηροῦν τὴν τάξη, οἱ φύλακες. 3. Ἐδῶ ἡ νύμφη ἀπευθύνεται στους φρουροὺς. 4. Ἐννοεῖ τὸ φορεῖο ὅπου μεταφερόταν ὁ βασιλιάς. 5. Δηλαδή τους κινδύνους ἢ τους ἀφηνιδιασμοὺς ἀπὸ ἐχθροὺς. 6. Ἄλλο ὄνομα τῆς Ἱερουσαλήμ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ

1. Ἴδου εἶ καλή, ἡ πλησίον μου, ἰδοὺ εἶ κα-λή ὀφθαλμοί σου περιστεραί ἐκτὸς τῆς σιωπῆσεώς σου. τρίχωμά σου ὡς ἀγέλαι τῶν αἰγῶν, αἶ ἀπεκαλύφθησαν ἀπὸ τοῦ Γαλαάδ.
2. ὀδόντες σου ὡς ἀγέλαι τῶν κεκαρμένων, αἶ ἀνέβησαν ἀπὸ τοῦ λουτροῦ, αἶ πᾶσαι διδυμεύουσαι, καὶ ἀτεκνοῦσα οὐκ ἔστιν ἐν αὐταῖς.
3. ὡς σπαρτίον τὸ κόκκινον χεῖλη σου, καὶ ἡ λαλιά σου ωραία, ὡς λέπυρον τῆς ῥό-
ας μῆλόν σου ἐκτὸς τῆς σιωπῆσεώς σου.
4. ὡς πύργος Δαυὶδ τράχηλός σου ὁ ὠκοδομημένος εἰς θαλλιῶθ χίλιοι θυρεοὶ κρέμανται ἐπ' αὐτόν, πᾶσαι βολίδες τῶν δυνατῶν.
5. δύο μαστοὶ σου ὡς δύο νεβροὶ δίδυμοι δορκάδος οἱ νεμόμενοι ἐν κρίνοις.
6. ἕως οὗ διαπνεύσῃ ἡμέρα καὶ κινηθῶσιν αἶ σκιαί, πορεύσομαι ἑμαυτῶ πρὸς τὸ ὄρος τῆς σμύρνης καὶ πρὸς τὸν βουνὸν τοῦ Λιβάνου.
7. ὅλη καλή εἶ, ἡ πλησίον μου, καὶ μῶμος οὐκ ἔστιν ἐν σοί.
8. δεῦρο ἀπὸ Λιβάνου, νύμφη, δεῦρο ἀπὸ Λιβάνου ἐλεύσῃ καὶ διελεύσῃ ἀπὸ ἀρχῆς πίστεως, ἀπὸ κεφαλῆς Σανὶρ καὶ Ἑρ-
μῶν, ἀπὸ μανδρῶν λεόντων, ἀπὸ ὀρέων παρδάλεων.
9. ἐκαρδίωσας ἡμᾶς, ἀδελφή μου νύμφη ἐκαρδίωσας ἡμᾶς ἐνὶ ἀπὸ ὀφθαλμῶν σου, ἐν μιᾷ ἐνθέματι τραχήλων σου.
10. τί ἐκαλλιῶθησαν μαστοὶ σου, ἀδελφή μου νύμφη; τί ἐκαλλιῶθησαν μαστοὶ σου ἀπὸ οἴνου, καὶ ὀσμὴ ἱματίων σου ὑπὲρ πάντα τὰ ἀρώματα,
11. κηρίον ἀποστάζουσι χεῖλη σου, νύμφη μέλι καὶ γάλα ὑπὸ τὴν γλῶσσάν σου, καὶ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

Ο ΑΝΤΡΑΣ

1. Ἴδου εἶσαι καλή, ἡ κοντινὴ μου, ἰδοὺ εἶσαι καλή. Οἱ ὀφθαλμοί σου περισσότερα εἶναι πέρα του πέπλου τῆς σιωπῆς¹ σου. Τα μαλλιά σου ὡς ἀγέλες αἰγῶν, που ἐμφανίστηκαν ἀπὸ το Γαλαάδ².
2. Τα δόντια σου σαν ἀγέλες κουρεμένων ἀμνάδων, που ἀνέβηκαν ἀπ' το λουτρό, ὅλες με διδυμάρικα, καὶ ἀτεκνη δὲν ὑπάρχει σε αὐτές.
3. Σαν το σκοινί³ τὸ κόκκινον τα χεῖλια σου, καὶ ἡ λαλιά σου ωραία, σαν λέπυρο⁴ τῆς ροδιάς τὸ μάγουλό σου πέρα του πέπλου τῆς σιωπῆς σου.
4. Σαν πύργος του Δαβὶδ ὁ τράχηλός σου, που οἰκοδομήθηκε γιὰ τρώπαια⁵. χίλιοι θυρεοὶ κρέμονται πάνω σ' αὐτόν, ὅλα τα βέλη κι ἀκόντια τῶν δυνατῶν.
5. Οἱ δύο μαστοὶ σου σαν δύο νεβροὶ δίδυμοι ζαρχαδιού που βόσκουνε στα κρίνα.
6. Ἔως ὅτου ἀποπνεύσει ἡ μέρα καὶ κινηθούν οἱ σκιές, θα πορευτώ μόνος πρὸς τὸ ὄρος τῆς σμύρνης καὶ πρὸς τὸ βουνό του Λιβάνου.
7. Ὅλη ὀμορφή εἶσαι, ἡ κοντινὴ μου, καὶ ψόγος δὲν ὑπάρχει σε σένα.
8. Ἐλα ἀπ' τον Λίβανο, νύφη, ἔλα ἀπ' τον Λίβανο· ἔλα καὶ πέρασε ἀπὸ ΑΡΧΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ⁶, ἀπ' τὴν κορυφὴ του Σανίρ⁷ καὶ του Ερμῶν⁸, ἀπὸ τὶς μάνδρες τῶν λεόντων, ἀπὸ τὰ ὄρη τῶν παρδάλεων.
9. Τὴν καρδιά μας κέρδισες, ἀδελφή μου νύφη· τὴν καρδιά μας κέρδισες μ' ἕνα βλέμμα ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς σου, με μιὰ στροφή⁹ του τράχηλού σου.
10. Πόσο ὀμόρφυναν οἱ μαστοὶ σου, ἀδελφή μου νύφη; Πόσο ὀμόρφυναν οἱ μαστοὶ σου πιότερο ἀπὸ τὸν οἶνο, καὶ ἡ ὀσμὴ τῶν ρούχων σου ὑπεράνω ὅλων τῶν ἀρωμάτων;
11. Κερί στάζουν τα χεῖλη σου, νύφη· μέλι καὶ γάλα κάτω ἀπ' τὴν γλῶσσα σου, καὶ

ὄσμη ἱματίων σου ὡς ὄσμη Λιβάνου.

12. κῆπος κεκλεισμένος, ἀδελφή μου νύμφη, κῆπος κεκλεισμένος, πηγὴ ἐσφραγισμένη.
13. ἀποστολαί σου παράδεισος ῥοῶν μετὰ καρποῦ ἀκροδρύων, κύπροι μετὰ νάρδων,
14. νάρδος καὶ κρόκος, κάλαμος καὶ κιννάμωμον μετὰ πάντων ξύλων τοῦ Λιβάνου, σμύρνα ἀλώθ μετὰ πάντων πρώτων μύρων.
15. πηγὴ κήπου καὶ φρέαρ ὕδατος ζῶντος καὶ ριζοῦντος ἀπὸ τοῦ Λιβάνου.
16. Ἐξεγέρθητι, βορρᾶ, καὶ ἔρχου, νότε, διάπνευσον κῆπὸν μου, καὶ ῥευσάτωσαν ἀρώματά μου καταβήτω ἀδελφιδός μου εἰς κῆπον αὐτοῦ καὶ φαγέτω καρπὸν ἀκροδρύων αὐτοῦ.

ἡ ὄσμη των ρούχων σου σαν ὄσμη του Λιβάνου.

12. Κήπος κλεισμένος είσαι, ἀδελφή μου νύμφη, κήπος κλεισμένος, πηγὴ σφραγισμένη.
13. Οἱ βλαστοί σου παράδεισος ροδιῶν μαζί με καρπούς ἀκροδρύων¹⁰, κύπροι μαζί με νάρδους,
14. νάρδος καὶ κρόκος, κάλαμος καὶ κανέλα με ὅλα τα δένδρα του Λιβάνου, σμύρνα καὶ ἀλόη με ὅλα τα ἀριστα μύρα.
15. Πηγὴ κήπου καὶ πηγὰδι νεροῦ ζωντανοῦ καὶ ριζωμένου ἀπὸ τον Λίβανο.

Η ΝΥΦΗ

16. Σῆκω, βοριά, καὶ ἔλα, νοτιά, πνεύσατε στον κήπο μου, καὶ ας ρεύσουν τ' ἀρώματά μου· κι ας κατέβει ο ἀγαπημένος ἀδελφός μου στον κήπο αὐτοῦ κι ας φάει τον καρπὸ των ἀκροδρύων αὐτοῦ.

1. Εδῶ ἐννοεῖ πίσω ἀπὸ την καλύπτρα του προσιῶπου της. 2. Βουνό στο βορρᾶ της Υπεριορδανίας. 3. Τη λέξη *σπαρτίον* την ἀποδίδω ὡς σκoinί και ὄχι νήμα ἢ ταινία ἢ κλωστή κι αὐτό διότι προέρχεται ἀπὸ τη λέξη *σπάρον*, που εἶναι φυτὸ θαμνώδες με τα κλώνια του ὁποῖο παλαιότερα κατασκευάζονταν σκoinιά και εἶδη καλαθοπλεκτικής. 4. *Λέπυρο* εἶναι το περίβλημα, το φλούδι ἢ τσόφλι των ἀγρωσωδῶν. 5. Νομίζω ὅτι αὐτοὶ που μεταφράζουν το Θαλιπῶθ ὡς «τρόπαια» ἔχουν δίκιο και το υιοθετῶ. 6. Οἱ Ὁ ἀποδίδουν εἴτι την ψηλότερη κορυφὴ του ὄρους Ἀντιλίβανος, Ἀμανά ἢ Ἀμανάχ. 7. *Σανίρ ἢ και Σανείρ* εἶναι ἡ κορυφὴ του ὄρους Ερμών που βρῖσκειται Ν.Α. του Ἀντιλίβανου. 8. Βλ. σημ. 7. 9. Ο στίχος μπορεῖ να ἀποδοθεῖ και ὡς: «...με ἓνα κόσμημα του τραχήλου σου». 10. *Ἀκρόδρυα* κατὰ το λεξικό του ΣΟΥΪΔΑ εἶναι «...καρποὶ δενδρικοὶ, πάντες, οἱ των δέντρων καρποί».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε

1. Εἰσηλθον εἰς κῆπόν μου, ἀδελφή μου
νύμ-φη, ἐτύγγησα σμύρναν μου μετὰ
ἀρωμάτων μου, ἔφαγον ἄρτον μου μετὰ
μέλιτός μου, ἔπιον οἶνόν μου μετὰ
γάλακτός μου φάγετε, πλησίοι, καὶ
πίετε καὶ μεθύσθητε, ἀδελφοί.

ΑΣΜΑ Δ'

2. Ἐγὼ καθεύδω καὶ ἡ καρδιά μου
ἀγρυπνεῖ. φωνὴ ἀδελφιδού μου κρούει ἐπὶ
τὴν θύραν.
Ἄνοιξόν μοι, ἀδελφή μου, ἡ πλησίον μου,
περιστερά μου, τελεία μου, ὅτι ἡ κεφαλὴ
μου ἐπλήσθη δρόσου καὶ οἱ βόστρυχοί
μου ψεκάδων νυκτός.
3. Ἐξεδυσάμην τὸν χιτῶνά μου, πῶς
ἐνδύσωμαι αὐτόν; ἐνιψάψην τοὺς πόδας
μου, πῶς μολυνῶ αὐτούς;
4. ἀδελφιδός μου ἀπέστειλεν χεῖρα αὐτοῦ
ἀπὸ τῆς ὀπῆς, καὶ ἡ κοιλία μου
ἐθροήθη ἐπ' αὐτόν.
5. ἀνέστην ἐγὼ ἀνοιῖξαι τῷ ἀδελφιδῷ μου,
χεῖρές μου ἔσταξαν σμύρναν, δάκτυλοί
μου σμύρναν πλήρη ἐπὶ χεῖρας τοῦ
κλειθροῦ.
6. ἤνοιξα ἐγὼ τῷ ἀδελφιδῷ μου ἀδελφιδός
μου παρήλθεν. ψυχὴ μου ἐξῆλθεν ἐν
λό-γω αὐτοῦ. ἐζήτησα αὐτόν καὶ οὐχ
εὔρον αὐτόν, ἐκάλεσα αὐτόν καὶ οὐχ
ὑπήκουσέν μου.
7. εὔροσάν με οἱ φύλακες οἱ κυκλοῦντες ἐν
τῇ πόλει, ἐπάταξάν με, ἐτραυμάτισάν με
ἦραν τὸ θέριστρόν μου ἀπ' ἐμοῦ φύλακες
τῶν τειχέων.
8. ὠρκισα ὑμᾶς, θυγατέρες Ἱερουσαλήμ,
ἐν ταῖς δυνάμεσιν καὶ ἐν ταῖς ἰσχύσεσιν
τοῦ ἀγροῦ ἐὰν εὔρητε τὸν ἀδελφιδόν μου,

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

Ο ΑΝΤΡΑΣ

1. Εἰσηλθα στον κήπο μου, ἀδελφή μου
νύφη, τρύγησα τὴν σμύρνα μου με τ' α-
ρώματά μου, ἔφαγα τὸν ἄρτο μου με τὸ
μέλι μου, ἤπια τὸν οἶνον μου με τὸ γάλα
μου φάτε, κοντινοί μου, καὶ πιεῖτε καὶ
μεθύστε, ἀδέλφια.

ΑΣΜΑ ΤΕΤΑΡΤΟ

Η ΝΥΦΗ

2. Εγὼ κοιμάμαι καὶ ἡ καρδιά μου αγρυ-
πνεῖ. Ἡ φωνὴ τοῦ ἀγαπημένου ἀδελφού
μου χτυπᾷ πάνω στὴ θύρα.
Ἄνοιξέ μου, ἀδελφή μου, ἡ κοντινὴ μου,
περιστέρα μου, τέλειά μου¹, γιὰ τὸ κε-
φάλι μου γέμισε δροσιά καὶ οἱ βόστρυ-
χοί μου ψεκάδες² τῆς νύχτας.
3. Γδύθηκα τὸν χιτῶνα μου, πῶς νὰ φορέ-
σω αὐτόν; Ἐπλυνα τὰ πόδια μου, πῶς νὰ
λερώσω αὐτά;
4. Ὁ ἀγαπημένος ἀδελφός μου ἔβαλε τὸ
χέρι του ἀπ' τὴν τρύπα, καὶ ἡ κοιλία μου
θροήθηκε γι' αὐτόν³.
5. Σηκώθηκα ἐγὼ ν' ανοίξω στὸν ἀγαπη-
μένο ἀδελφό μου, τὰ χεῖριά μου ἔσταξαν
σμύρνα, τὰ δάχτυλά μου με σμύρνα γεμά-
τα πάνω στὸ χέρι⁴ τῆς κλειδωνιάς εἶναι.
6. Ἄνοιξα ἐγὼ στὸν ἀγαπημένο ἀδελφό
μου· ὁ ἀγαπημένος ἀδελφός μου πέ-
ρασε. Ἡ ψυχὴ μου βγήκε στὸ λόγο του.
Ζήτησα αὐτόν καὶ δὲν βρήκα αὐτόν,
κάλεσα αὐτόν καὶ δὲν μ' ἀκούσε.
7. Με βρήκαν οἱ φύλακες ποὺ κυκλῶνουν
τὴν πόλη, με χτύπησαν, καὶ με τραυμάτι-
σαν· πήραν τὸ κάλυπτρο⁵ μου ἀπὸ μένα
οἱ φύλακες τῶν τειχῶν.
8. Ὁρκισα εἰσὶς θυγατέρες τῆς Ἱερουσα-
λήμ, στὶς δυνάμεις καὶ στὶς ἰσχεῖς τοῦ α-
γροῦ· εἰάν βρεῖτε τὸν ἀγαπημένο ἀδελφό

τί απαγγείλητε αὐτῷ; ὅτι τετρωμένη ἀγάπης ἐγὼ εἰμι.

9. Τί ἀδελφιδός σου ἀπὸ ἀδελφιδού, ἢ καλὴ ἐν γυναιξίν; τί ἀδελφιδός σου ἀπὸ ἀδελφιδού, ὅτι οὕτως ὀρκισας ἡμᾶς;
10. Ἀδελφιδός μου, λευκός και πυρρός, ἐκλελοχισμένος ἀπὸ μυριάδων
11. κεφαλὴ αὐτοῦ χρυσίον και φάξ, βόστρυχοι αὐτοῦ ἐλάται, μέλανες ὡς κόραξ
12. ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ὡς περιστεραι ἐπὶ πληρώματα ὑδάτων λελουσμένοι ἐν γάλακτι, καθήμεναι ἐπὶ πληρώματα ὑδάτων
13. σιαγόνες αὐτοῦ ὡς φιάλαι τοῦ ἀρώματος φύουσαι μυρσιικά χεῖλη αὐτοῦ κρίνα στάζοντα σμύρναν πλήρη
14. χεῖρες αὐτοῦ τορευται χρυσαῖ πεπληρωμένοι Θαρσίς· κοιλία αὐτοῦ πυξίον ἐλεφάντινον ἐπὶ λίθου σαπφείρου
15. κνήμαι αὐτοῦ στῦλοι μαρμάρينوι τεθεμελιωμένοι ἐπὶ βάσεις χρυσᾶς· εἶδος αὐτοῦ ὡς Λίβανος, ἐκλεκτός ὡς κέδροι
16. φάρυγξ αὐτοῦ γλυκασμοὶ και ὄλος ἐπιθυμία οὗτος ἀδελφιδός μου και οὗτος πλησίον μου, θυγατέρες Ἱερουσαλήμ.

μου τι θα απαγγείλετε σ' αὐτόν; Ὅτι ἐχῶ τρωθεῖ ἀπ' τὴν ἀγάπη ἐγώ.

Ο ΧΟΡΟΣ

9. Τι διαφέρει ο αγαπημένος αδελφός σου από τους άλλους αγαπημένους αδελφούς, συ η καλύτερη απ' τις γυναίκες; Τι διαφέρει ο αγαπημένος αδελφός σου απ' τους άλλους αγαπημένους αδελφούς, ότι γι' αυτό μας ὀρκισες εμάς;

Η ΝΥΦΗ

10. Ο αγαπημένος αδελφός μου, λευκός και ξανθοκόκκινος είναι, διακρινόμενος ἀπὸ μυριάδες·
11. η κεφαλὴ αὐτοῦ εἶναι ἀπὸ γνήσιο χρυσάφι, οὖ βόστρυχοι αὐτοῦ σαν ἐλάτα⁶, και μαύροι σαν κόρακες·
12. οὖ οφθαλμοὶ αὐτοῦ σαν περιστέρια πάνω σε πλούσια νερά λουσμένα στο γάλα, που κάθονται πάνω σε πλούσια νερά⁷.
13. οὖ σιαγόνες αὐτοῦ σαν φιάλες ἀρώματος που αναδίδουν μυρωδικά· τα χεῖλη αὐτοῦ κρίνα που στάζουν σμύρνα ρευστή·
14. οὖ χεῖρες αὐτοῦ ἀπὸ τορευτὸ χρυσὸ γεμάτα Θαρσοῦς⁸· η κοιλία του δίσκος ελεφαντοδόντινος πάνω σε λίθους σαπφείρου·
15. οὖ κνήμες του εἶναι σαν στῦλοι μαρμάρينوι θεμελιωμένοι πάνω σε βάσεις χρυσές· η ὄψη αὐτοῦ ὅπως ο Λίβανος, ἐκλεκτός σαν κέδροι·
16. ο φάρυγγας του γλυκασμοὶ εἶναι και ὄλος ἐπιθυμία· αὐτός εἶναι ο αγαπημένος αδελφός μου και αὐτός ο κοντινός μου, θυγατέρες της Ἱερουσαλήμ.

1. Η πανέμορφη. 2. Ψεκάς εἶναι ο κόκκος της ἄμμου. Πολὺ πιθανόν λοιπὸν να ἐννοεῖ τὴν ἄμμο, που σηκώνει ο βραδινὸς ξαφνικὸς ἄνεμος στην ἐρημο και γεμίζει τα μαλλιά και το πρόσωπο. Οὖ περισσότεροι ἐρμηνευτές και μεταφραστὲς του Ἀσματος συμφωνοῦν ὅτι ο συγγραφέας ἐννοεῖ το αἰγάζι, το δρόσο, τὴν πάχνη ἢ τὴν ομίχλη τὴς νύχτας. 3. Ἄλλοι ἀποδίδουν το ημιστίχιο αὐτὸ ὡς τὸν πόθο ἢ το πάθος τὴς καρδιάς για τον νυμφίο. Κατὰ τὴ γνώμη μου ἡ λέξη θροῖθηκε ἐκφράζει τον ἐντεροσπασμό. 4. Ἐννοεῖ τὴ λαβὴ, χερσοῦλι, πόμολο. 5. Προτίμησα τὴ λέξη κάλυπτρο για λόγους μουσικότητας. Το θέριστρο εἶναι ἐλαφρὸ θερινὸ ἰμάτιο κάλυμμα τὴς κεφαλῆς. 6. Ἄλλοι το ἀποδίδουν ὡς ἀνθισμένος φοῖνικας. 7. Δηλαδή σημεῖα ὅπου ὑπάρχει πληθώρα νερῶν, ὅπως δεξαμενές, στέρνες, ρεῦματα ὑπόγεια κ.λ.π. 8. Εἶδος πολῦτιμου λίθου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ

1. Πού ἀπῆλθεν ὁ ἀδελφιδός σου, ἡ καλή ἐν γυναιξίν; πού ἀπέβλεψεν ὁ ἀδελφιδός σου; καὶ ζητήσομεν αὐτὸν μετὰ σοῦ.
2. Ἀδελφιδός μου κατέβη εἰς κῆπον αὐτοῦ εἰς φιάλας τοῦ ἀρώματος ποιμαίνει ἐν κήποις καὶ συλλέγειν κρίνα.
3. ἐγὼ τῷ ἀδελφιδῷ μου, καὶ ἀδελφιδός μου ἐμοὶ, ὁ ποιμαίνων ἐν τοῖς κρίνοις.

ΑΣΜΑ Ε'

4. Καλή εἶ, ἡ πλησίον μου, ὡς εὐδοκία, ὠραία ὡς Ἱερουσαλήμ, θάμβος ὡς τεταγμένα.
5. ἀπόστρεψον ὀφθαλμούς σου ἀπεναντίον μου, ὅτι αὐτοὶ ἀνεπτέρωσάν με. τρίχωμά σου ὡς ἀγέλαι τῶν αἰγῶν, αἷ ἀνεφάνησαν ἀπὸ τοῦ Γαλαὰδ.
6. ὀδόντες σου ὡς ἀγέλαι τῶν κεκαρμένων, αἷ ἀνέβησαν ἀπὸ τοῦ λουτροῦ, αἷ πᾶσαι διδυμεύουσαι, καὶ ἀτεκνοῦσα οὐκ ἔστιν ἐν αὐταῖς.
7. ὡς σπαρτίον τὸ κόκκινον χεῖλη σου καὶ ἡ λαλιά σου ὠραία, ὡς λέπυρον τῆς ῥόας μήλόν σου ἐκτὸς τῆς σιωπῆσεώς σου.
8. Ἐξήκοντά εἰσιν βασίλισσαι, καὶ ὀγδοήκοντα παλλακαί, καὶ νεάνιδες ὧν οὐκ ἔστιν ἀριθμὸς.
9. μία ἔστι περιστέρα μου, τελεία μου, μία ἔστι τῇ μητρὶ αὐτῆς, ἐκλεκτὴ ἔστι τῇ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

Ο ΧΟΡΟΣ

1. Πού πήγε ὁ αγαπημένος ἀδελφός σου, συ ἡ καλύτερη μεταξύ των γυναικῶν; Πού βλεμματίζει ὁ αγαπημένος ἀδελφός σου; Πες μας καὶ θα ἀναζητήσουμε αὐτὸν μαζί σου.

Η ΝΥΦΗ

2. Ὁ αγαπημένος ἀδελφός μου κατέβηκε στον κῆπο του, στις φιάλες¹ του ἀρώματος να ποιμάνει στους κήπους καὶ συλλέγει κρίνα.
3. Εγὼ τοῦ αγαπημένου ἀδελφού μου εἶμαι, καὶ ὁ αγαπημένος ἀδελφός δικός μου, που ποιμαίνει μέσα στα κρίνα.

ΑΣΜΑ ΠΕΜΠΤΟ

Ο ΑΝΤΡΑΣ

4. Καλή εἶσαι, συ η κοντινή μου, σαν εὐδοκία², ὠραία σαν τὴν Ἱερουσαλήμ, θαμβωτική σαν παρατεταγμένα στρατεύματα.
5. Στρέψε τους ὀφθαλμούς σου ἀπέναντί μου, διότι αὐτοὶ με γοητεύουν³. Τα μαλλιά σου σαν ἀγέλες αἰγῶν που εμφανίστηκαν ἀπὸ το Γαλαὰδ.
6. Τα δόντια σου σαν ἀγέλες των κουρεμένων ἀμνάδων, που ἀνέβηκαν ἀπὸ το λουτρό, ὅλες με διδυμάρικα, καὶ ἀτεκνη δὲν ὑπάρχει σε αὐτές.
7. Σαν το σκοινὶ το κόκκινο τα χεῖλη σου καὶ ἡ λαλιά σου ὠραία, σαν λέπυρο τῆς ροδιάς το μάγουλό σου πέρα του πέπλου τῆς σιωπῆς σου.
8. Εξήντα εἶναι οἱ βασίλισσες, καὶ ογδόντα οἱ παλλακές, καὶ οἱ νεαρές ἀναρίθμητες.
9. Μία εἶναι ἡ περισσότερα μου ὁμως, ἡ τελεία μου, μία εἶναι τῆς μητέρας αὐτῆς, ἡ ἐκλεκτὴ εἶναι τῆς γεννήτρας αὐτῆς.

τεκούση αὐτῆν. εἶδον αὐτὴν θυγατέρες
καὶ μακαριοῦσιν αὐτὴν, βασίλισσαι καὶ
γε παλλακαὶ καὶ αἰνέσουσιν αὐτὴν.

10. τίς αὕτη ἢ ἐκκύπτουσα ὡσεὶ ὄρθρος,
καλὴ ὡς σελήνη, ἐκλεκτὴ ὡς ὁ ἥλιος,
θάμβος ὡς τεταγμένα;

11. Εἰς κῆπον καρύας κατέβην ἰδεῖν ἐν γε-
νήμασι τοῦ χειμάρρου, ἰδεῖν εἰ ἦνθησεν
ἢ ἄμπελος, ἐξήνθησαν αἱ ῥόαι ἐκεῖ δώ-
σω τοὺς μαστοὺς μου σοῖ.

12. οὐκ ἔγνω ἡ ψυχὴ μου ἔθετό με ἄρματα
Ἀμιναδάβ.

Εἶδαν αὐτὴν θυγατέρες καὶ μακαρίζουν
αὐτὴν, βασίλισσες καὶ παλλακὲς καὶ
ἐξυμνοῦν αὐτὴν.

10. Ποια εἶναι αὐτὴ που προβάλλει ὅπως ἡ
αυγὴ, καλὴ σαν τὴ σελήνη, ἐκλεκτὴ σαν
ἥλιος, θαμβωτικὴ σαν παρατεταγμένα
στρατεύματα;

11. Σε κήπο με καρυδιές κατέβηκα να δω
τα γεννήματα του χειμάρρου, να δω
εάν άνθησε ἡ ἄμπελος, αν άνθησαν οι
ροδιές· ἐκεῖ θα δώσω του μαστοὺς μου
σε σένα.

Η ΝΥΦΗ

12. Δεν γνωρίζει ἡ ψυχὴ μου· με μετέφερε σ'
ἄρματα Αμιναδάβ⁴.

1. Εννοεῖ τις πρᾶσιές. 2. Ἡ λέξη *ευδοκία* σημαίνει αγαθὴ διάθεση ἢ ἀντικείμενο πόθου. Στὸ εβραϊκὸ κείμενο συναντᾶμε τὴ λέξη *Τισάχ*, ἀντὶ *ευδοκία*, δηλαδὴ τὴν πρώτη πρωτεύουσα του Ἰσραὴλ. Οἱ περισσότεροι μεταφραστὲς διατηροῦν τὸ εβραϊκὸ *Τισάχ*. 3. Ζαλίζουν, θαμπώνουν, μαγεύουν. 4. Ορισμένοι μεταφράζουν τὴ λέξη Αμιναδάβ ἢ Αμειναδάβ ὡς «θεοῦ ἀγαπητοῦ μου», ἐγὼ προτίμησα να τὴ διατηρήσω ὅπως τὴν παραδίδουν οἱ Ο΄.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ

1. Ἐπίστρεφε, ἐπίστρεφε, ἡ Σουλαμίτις ἐπίστρεφε, ἐπίστρεφε, καὶ ὀψόμεθα ἐν σοί.

τί ὄψεσθε ἐν τῇ Σουλαμίτιδι;

ἡ ἐρχομένη ὡς χοροὶ τῶν παρεμβολῶν.

2. ὠραιώθησαν διαβήματά σου ἐν ὑποδήμασιν σου, θύγατερ Ναδάβ³ ῥυθμοὶ μηρῶν σου ὅμοιοι ὀρμίσκοις, ἔργω τεχνίτου

3. ὀμφαλός σου κρατῆρ τορευτὸς μὴ ὑστερούμενος κράμα κοιλία σου θιμωνία σίτου πεφραγμένη ἐν κρίνοις·

4. δύο μαστοὶ σου ὡς δύο νεβροὶ δίδυμοὶ δορκάδος·

5. τράχηλός σου ὡς πύργος ἐλεφάντινος ὀφθαλμοὶ σου ὡς λίμναι ἐν Ἐσεβῶν, ἐν πύλαις θυγατρὸς πολλῶν μυκτῆρ σου ὡς πύργος τοῦ Λιβάνου σκοπεύων πρόσωπον Δαμασκοῦ·

6. κεφαλή σου ἐπὶ σὲ ὡς Κάριμος, καὶ πλόκιον κεφαλῆς σου ὡς πορφύρα, βασιλεὺς δεδεμένος ἐν παραδρομαῖς.

7. Τί ὠραιώθης καὶ τί ἠδύνθης ἀγάπη, ἐν τρυφαῖς σου;

8. τοῦτο μέγεθός σου, ὠμοιώθη τῶ φοίνικι καὶ οἱ μαστοὶ σου τοῖς βότρυσιν.

9. εἶπα ἀναβήσομαι ἐπὶ τῶ φοίνικι, κρατήσω τῶν ὕψεων αὐτοῦ, καὶ ἔσονται δὴ μαστοὶ σου ὡς βότρυνες τῆς ἀμπέλου καὶ ὀσμὴ ῥινόσ σου ὡς μῆλα

10. καὶ λάρυγγός σου ὡς οἶνος ὁ ἀγαθός,

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII

Ο ΧΟΡΟΣ

1. Επέστρεφε, επέστρεφε, Σουλαμίτιδα¹· επέστρεφε, επέστρεφε, για να σε δούμε.

Η ΝΥΦΗ

Τι θα δείτε στη Σουλαμίτιδα;

Ο ΧΟΡΟΣ

Είναι η ερχόμενη σαν τους χορούς των παρεμβολών².

Ο ΑΝΤΡΑΣ

2. Ομόρφυναν τα βήματά σου με τα υποδήματά σου, θυγατέρα Ναδάβ³· οι ρυθμοί⁴ των μηρών σου ὅμοιοι με ὀρμίσκους, ἔργο τεχνίτη·

3. ο ὀμφαλός σου κύπελλο τορευτό μη στερούμενο κράματος⁵· η κοιλία σου θιμωνία σιταριού περιφραγμένη με κρίνα·

4. οι δύο μαστοὶ σου σαν δύο νεβροὶ δίδυμοὶ ζαρκαδιού·

5. ο τράχηλός σου ὡς πύργος ἐλεφαντοδόντινος· οι ὀφθαλμοὶ σου ὡς λίμνες του Ἐσεβῶν⁶, που εἶναι στις πύλες των ΠΟΛΛΩΝ ΘΥΓΑΤΕΡΩΝ⁷· η μύτη σου σαν πύργος του Λιβάνου εἶναι που κατοπτεῦει το πρόσωπο της Δαμασκοῦ·

6. η κεφαλή σου πάνω σου εἶναι ὅπως ο Κάριμος, καὶ οι πλόκαμοι της κεφαλῆς σου σαν πορφύρα, βασιλέας δεμένος σ' αὐτούς βρίσκεται.

7. Πόσο ομόρφυνες καὶ πόσο ἔχεις γλυκάνει ἀγάπη, στις ἀπολαύσεις σου;

8. Τοῦτο τ' ἀνάστημά σου, ὀμοιώθηκε τον φοίνικα καὶ οι μαστοὶ σου τα σταφύλια.

9. Εἶπα· θ' ἀνεβῶ στον φοίνικα, θα κρατήσω τους καρπούς αὐτοῦ, καὶ θα εἶναι οι μαστοὶ σου σαν τα σταφύλια της ἀμπέλου καὶ η ὀσμὴ της μύτης σου σαν μῆλα

10. καὶ ο λάρυγγάς σου σαν τον οἶνο τον ἀριστο,

πορευόμενος τῷ ἀδελφιδῶ μου εἰς εὐθύτητα, ἱκανούμενος χεῖρές μου καὶ ὀδοῦσιν.

11. Ἐγὼ τῷ ἀδελφιδῶ μου, καὶ ἐπ' ἐμέ ἢ ἐπιστροφή αὐτοῦ.
12. ἔλθέ, ἀδελφιδέ μου, ἐξέλθωμεν εἰς ἀγρόν, ἀύλισθῶμεν ἐν κώμαις·
13. ὀρθρίσωμεν εἰς ἀμπελῶνας, ἴδωμεν εἴ ἤνθησεν ἡ ἄμπελος, ἤνθησεν ὁ κυπρισμός, ἤνθησαν αἱ ῥόαι ἐκεῖ δώσω τοὺς μαστούς μου σοι.
14. οἱ μανδραγόραι ἔδωκαν ὀσμὴν, καὶ ἐπὶ θύραις ἡμῶν πάντα ἀκρόδρυα, νέα πρὸς παλαιά, ἀδελφιδέ μου, ἐτήρησά σοι.

Η ΝΥΦΗ

που πηγαίνει στον αγαπημένο αδελφό μου κατευθείαν, ικανοποιώντας τα χεῖλιά μου και τα δόντια μου.

11. Εγὼ του αγαπημένου αδελφού μου είμαι, και προς εμένα η επιστροφή αυτού⁸.
12. Ἐλα, αγαπημένε ἀδελφέ μου, ας βγούμε στον αγρό, ας διανυκτερεύσουμε στα χωριά·
13. ας ξημερώσουμε στους ἀμπελώνες, ας δούμε εἴ ἀνθήσε η ἀμπελος, ἀν ἀνθήσαν τα νεαρά κλήματα, ἀν ἀνθήσαν οι ροδιές· ἐκεῖ θα δώσω τους μαστούς μου σε σένα.
14. Οι μανδραγόρες ἔδωσαν ὀσμὴ, και πάνω στις θύρες μας ὄλοι οι καρποί, νέοι και παλαιοί, αγαπημένε ἀδελφέ μου, διατήρησα για σένα.

1. Ἡ και Σουμανίτισα, Σουμανείτισα. Δηλαδή η καταγόμενη από το Σουλάμι. 2. Στο εβραϊκό κείμενο «...Εἶναι ἡ ερχόμενη σαν τους χορούς των Μαχαναίμ». 3. Βασιλοπρεπής, αρχοντοπούλα κατά κάποιους μεταφραστές. 4. Θα μπορούσαμε να το αποδώσουμε και ως καμπύλες. 5. Δηλαδή νερωμένου κρασιού. 6. Η περιοχή Χεσιμπάν της Υπεριορδανίας. 7. Μετάφραση του εβραϊκού Μπαθ-Ραββίμ. Ἴσως πύλη στην οποία υπήρχε κρήνη και προκαλούνταν συνωστισμός ἀπ' τις κοπέλες, που πήγαιναν να γεμίσουν τις στάμνες τους. 8. Εννοεῖ ανταπόδοση ἀγάπης και πόθου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η

1. Τίς δώη σε, ἀδελφιδέ μου, θηλάζοντα μαστούς μητρόσ μου; εὐροῦσά σε ἔξω φιλήσω σε, καί γε οὐκ ἐξουδενώσουσί μοι.
2. παραλήψομαί σε, εἰσάξω σε εἰς οἶκον μητρόσ μου καί εἰς ταμειῖον τῆσ συλλαβούσησ με ποτιῶ σε ἀπὸ οἴνου τοῦ μυρεψικοῦ, ἀπὸ νάματος ῥοῶν μου.
3. εὐώνυμος αὐτοῦ ὑπὸ τὴν κεφαλὴν μου, καί ἡ δεξιὰ αὐτοῦ περιλήφεταιί με.
4. ὤρκισα ὑμᾶσ, θυγατέρες Ἰερουσαλήμ, ἐν ταῖσ δυνάμεσιν καί ἐν ταῖσ ἰσχύσεσιν τοῦ ἀγροῦ, ἐὰν ἐγείρητε καί ἐὰν ἐξεγείρητε τὴν ἀγάπην, ἕωσ ἂν θελήση.
5. Τίς αὐτὴ ἡ ἀναβαίνουσα λελευκανθισμένη, ἐπιστηριζομένη ἐπὶ τὸν ἀδελφιδὸν αὐτῆσ;

ὑπὸ μῆλον ἐξήγειρά σε ἐκεῖ ὠδίνησέν σε ἡ μήτηρ σου, ἐκεῖ ὠδίνησέν σε ἡ τεκοῦσά σου.

6. θέσ με ὡσ σφραγιδα ἐπὶ τὴν καρδίαν σου, ὡσ σφραγιδα ἐπὶ τὸν βραχίονά σου ὅτι κραταιὰ ὡσ θάνατος ἀγάπη, σκληρὸσ ὡσ ἄδησ ζῆλοσ· περίπτερα αὐτῆσ περίπτερα πυρόσ, φλόγεσ αὐτῆσ·
7. ὕδωρ πολὺ οὐ δυνήσεται σβέσαι τὴν ἀγάπην, καί ποταμοὶ οὐ συγκλύσουσιν αὐτὴν. ἐὰν δῶ ἀνὴρ τὸν πάντα βίον αὐτοῦ ἐν τῇ ἀγάπῃ, ἐξουδενώσει ἐξουδενώσουσιν αὐτόν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VIII

1. Ποιοσ δίδει εσένα, αγαπημένε ἀδελφέ μου, που να εἶχεσ θηλάσει τους μαστούς της μητέρας μου; Ὡστε βρίσκοντας σε ἔξω θα σε φιλούσα, και δεν θα με περιφρονούσαν.
2. Παραλαμβάνοντάσ σε, θα σε ἔφερνα στο σπίτι της μητέρας μου και στον κοιτώνα της που με συνέλαβε· θα σε πότιζα απ' το κρασί το μυρωμένο, από νάμα των ροδιών μου.
3. Η αριστερὴ του χεῖρα κάτω από την κεφαλή μου εἶναι, και η δεξιὰ του με περιβάλλει.
4. Ὀρκισα εσάσ, θυγατέρες της Ιερουσαλήμ, στις δυνάμεις και στις ισχεῖσ του αγροῦ, μην ξυπνάτε και μην ξεσηκώνετε την αγάπη ἕωσ αν το θελήσει.

Ο ΧΟΡΟΣ

5. Ποια εἶναι αὐτὴ που ανεβαίνει λευκανθισμένη¹, στηριζόμενη στον αγαπημένο ἀδελφό της;

Ο ΑΝΤΡΑΣ

Κάτω απ' τη μηλιά σε ξύπνησα· ἐκεῖ που ὠδίνησε² η μητέρα σου, ἐκεῖ που ὠδίνησε για σένα η γεννήτρα σου.

Η ΝΥΦΗ

6. Θέσε με ὡσ σφραγιδα πάνω στην καρδιά σου, ὡσ σφραγιδα πάνω στο βραχίονα σου· διότι κραταιά³ σαν θάνατος εἶναι η ἀγάπη, σκληρὸσ ὅπωσ ο Ἄδησ ο ζήλοσ⁴· τα φτερά αὐτῆσ φτερά φωτιάσ, κι οι φλόγεσ αὐτῆσ·
7. νερό πολὺ δεν μπορεῖ να σβήσει την ἀγάπη και οι ποταμοὶ δεν αρκούν να κατακλύσουσ αὐτὴν. Εἰάν δώσει κάποιος ἀντρασ ὅλο το βιοσ του για την ἀγάπη, θα ἐξουθενώσουσ με καταφρόνια αὐτόν⁵.

ΑΣΜΑ ΣΤ'

8. ἀδελφή ἡμῶν μικρὰ καὶ μαστούς οὐκ ἔχει τί ποιήσωμεν τῇ ἀδελφῇ ἡμῶν ἐν ἡμέρα, ἥ ἂν λαληθῇ ἐν αὐτῇ;
9. εἰ τεῖχος ἔστιν, οἰκοδομήσωμεν ἐπ' αὐτὴν ἐπάλλξεις ἀργυρᾶς καὶ εἰ θύρα ἔστι, διαγράψωμεν ἐπ' αὐτὴν σανίδα κεδρίνην.
10. ἐγὼ τεῖχος, καὶ μαστοὶ μου ὡς πύργοι ἐγὼ ἤμην ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτῶν ὡς εὐρίσκουσα εἰρήνην.
11. ἀμπελῶν ἐγενήθη τῷ Σαλωμών ἐν Βεελαμών ἔδωκεν τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ τοῖς τηροῦσιν, ἀνὴρ οἶσει ἐν καρπῷ αὐτοῦ χιλίους ἀργυρίου.
12. ἀμπελῶν μου ἐμὸς ἐνώπιόν μου οἱ χίλιοι σοι, Σαλωμών, καὶ οἱ διακόσιοι τοῖς τηροῦσι τὸν καρπὸν αὐτοῦ.
13. ὁ καθήμενος ἐν κήποις, ἑταῖροι προσέχοντες τῇ φωνῇ σου ἀκούσιόν με.
14. φύγε, ἀδελφιδέ μου, καὶ ὁμοιώθητι τῇ δορκάδι ἢ τῷ νεβρῷ τῶν ἐλάφων ἐπὶ ὄρη ἀρωμάτων.

1. Αυτή που με λευκά άνθη είναι ανθισμένη, ή λουλουδιασμένη. 2. Που κοιλοπόνεσε, γέννησε. 3. Δυνατή, ακαταμάχητη. 4. Ο πόθος ή η ζηλοτυπία. 5. «Εάν δώσει... αυτόν», το ημισίχιο αυτό θεωρήθηκε μεταγενέστερο, προσθήκη πιθανώς κάποιου αντιγραφέα. 6. Να γίνει λόγος, πρόταση γάμου. 7. Να δημιουργήσουμε με κεδρινες σανίδες ένα Χ στο άνοιγμα της θύρας. 8. Δημιουργήθηκε, φτιάχτηκε. 9. Κατά τους Ο' Μπαάθ Χαμόν (περιοχή μη εξακριβωμένη). Άλλοι το αναφέρουν και ως Βεεθλαμών, ή Βαάλ Χαμόν και το αποδίδουν ως «πάντα τα έθνη». 10. Επιστάτες, φύλακες. 11. Εδώ εννοεί σίκλους (νομισματική μονάδα) αργυρούς δηλαδή τέσσερεις χιλιάδες χρυσές δραχμές. 12. Για τον στίχο αυτό υπάρχει αβεβαιότητα ως προς τη θέση του στο κείμενο· κάποιιο μεταφραστής δεν τον συμπεριλαμβάνουν. 13. Βλ. σημ. 11.

ΑΣΜΑ ΕΚΤΟ

ΟΙ ΑΔΕΛΦΟΙ ΤΗΣ ΝΥΦΗΣ

8. Αδελφή μικρή έχουμε και μαστούς δεν έχει· τι θα κάνουμε την αδελφή μας την ημέρα, που θα γίνει λόγος για αυτήν⁶;
9. Εάν τείχος είναι, θα οικοδομήσουμε πάνω σ' αυτό επάλλξεις αργυρές· και εάν θύρα είναι, θα διαγράψουμε⁷ πάνω σ' αυτήν σανίδα κεδρινη.

Η ΝΥΦΗ

10. Εγώ τείχος ήμουν, και οι μαστοί μου σαν πύργοι· εγώ ήμουν στους οφθαλμούς αυτών σαν να βρήκα την ειρήνη.
11. Αμπελώνας γεννήθηκε⁸ από τον Σολομώντα στο Βεελαμών⁹· έδωσε τον αμπελώνα του στους επιτηρητές¹⁰, κι ο κάθε άντρας φέρνει απ' τον καρπό αυτού χίλιους αργυρούς¹¹.
12. Ο δικός μου αμπελώνας είναι εμπρός μου· οι χίλιοι αργυροί δικοί σου Σολομώντα και οι διακόσιοι που επιτηρούν τον καρπό αυτού.

Ο ΑΝΤΡΑΣ

13. Καθισμένος στους κήπους, οι σύντροφοι προσέχουν τη φωνή σου· άκουσέ με¹².

Η ΝΥΦΗ

14. Φύγε, αγαπημένε αδελφέ μου, και εξομοιώσου με το ζαρκάδι ή το νεβρό των ελαφιών πάνω στα όρη των αρωμάτων¹³.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. *Η Αγία Γραφή – Παλαιά Διαθήκη*. Γενική Επιστοασία Αθανάσιος Π. Χασιτούπης. τ. Γ', Αθήνα, Χρ. Γιοβάνης.
2. *Η Παλαιά Διαθήκη Κατά Τους Ο'*. Αδελφότης Θεολόγων «Ζωή», Αθήνα, 1965.
3. *Τα Ιερά Γράμματα Ήτοι Η Παλαιά Και Η Νέα Διαθήκη Μεταφρασθέντα Εκ Των Θείων Αρχετύπων*. Βιβλική Εταιρεία, Αθήνα, 1966.
4. *Η Παλαιά Διαθήκη Μετά Συντόμου Ερμηνείας*. τ. Β', Αδελφότης Θεολόγων «Ο Σωτήρ», Αθήνα, 1976.
5. ΣΕΦΕΡΗ, Γιώργου. *Άσμα Ασμάτων*, Αθήνα, Ίκαρος, 1965, 1991.
6. ΚΟΡΔΑΤΟΥ, Γιάννη. *Η Παλαιά Διαθήκη Στο Φως Της Κριτικής*, Καραβάκου Πέτρου, Αθήνα, 1947.

ΤΟ ΑΣΜΑ ΑΣΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΣΟΛΟΜΩΝΤΑ

*ΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΤΗΘΗΚΕ ΚΑΙ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΘΗΚΕ
ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΜΕΤΖΑΛΗ
ΤΑ ΚΟΣΜΗΜΑΤΑ ΕΠΙΜΕΛΗΘΗΚΕ
Η ΜΙΡΑΝΤΑ ΡΩΣΣΕΤΗ*

